

ประกาศคณะทำงานกำกับดูแลการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
เรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีมาตรฐานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ เรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับความใน ข้อ ๘ และ ข้อ ๑๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘ และคำสั่งสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ที่ ๒๐ /๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานกำกับดูแลการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงสร้างมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย ๒ ส่วนคือ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ดังนี้

(๑) มาตรฐานด้านคุณสมบัติ เป็นมาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของหน่วยงานและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๒) มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะงานด้านการตรวจสอบและบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๒ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ

(๑) วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องกำหนดให้สอดคล้องกับการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่กำหนดไว้ในระเบียบ มาตรฐานและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการตรวจสอบบัญชี

(๒) ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

(ก) ความเป็นอิสระ คือ การเป็นอิสระจากเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี เพื่อให้การตรวจสอบบรรลุผลโดยปราศจากอคติ ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าตรวจสอบบัญชีตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งความเป็นอิสระเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง มีประสิทธิผล

(ข) ความเที่ยงธรรม คือ ทศนคติที่ปราศจากความลำเอียง เพื่อเป็นการเอื้อให้ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ด้วยความเชื่อมั่นในผลงาน และไม่มีการลดหย่อนคุณภาพของงานซึ่งดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีจะไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากผู้อื่น

(๓) ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบ

(ก) ความเชี่ยวชาญ ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบและต้องสะสมความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ จากการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทั้งนี้การปฏิบัติงานตรวจสอบต้องดำเนินการ โดยผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานการตรวจสอบบัญชี

(ข) ความระมัดระวังรอบคอบ ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผลในอันที่จะทำให้การตรวจสอบบัญชีเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องตรวจสอบบัญชีด้วยความระมัดระวังรอบคอบโดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ข ๑) การขยายขอบเขตงานตรวจสอบในกรณีเห็นว่าจำเป็น เพื่อให้การตรวจสอบบัญชีบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

(ข ๒) ความซับซ้อนของงาน ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและความสำคัญของเรื่องที่จะตรวจสอบ

(ข ๓) ความเพียงพอและประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม

(ข ๔) โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความผิดปกติการทุจริตหรือการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ และข้อบังคับ

(ข ๕) ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๓ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

(๑) การบริหารงานตรวจสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องบริหารงานตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การตรวจสอบบัญชีสามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(ก) การบริหารงานตรวจสอบบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อแสดงให้เห็นว่า ผลของการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ อำนวยหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ มาตรฐานและจรรยาบรรณในการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(ข) การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และสามารถให้ความเชื่อมั่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีส่วนสนับสนุนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง และการควบคุม

(๒) ลักษณะของงานตรวจสอบบัญชีฯ การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีต้องสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุง การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของกองทุนหมู่บ้านฯ โดยใช้วิธีการที่เป็นระบบและระเบียบ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

(ก) การบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีต้องสามารถประเมินความมีประสิทธิผล และสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง การพิจารณาว่ากระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิผลหรือไม่ เป็นดุลยพินิจ ของผู้ตรวจสอบบัญชีฯ จากผลการประเมินว่า

(ข) วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสนับสนุนและเป็นไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(ค) การระบุและประเมินความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ

(ง) การเลือกใช้แนวทางในการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับระดับความเสี่ยงที่กองทุนหมู่บ้านฯ ยอมรับได้ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการประเมินความเสี่ยงในระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบในแต่ละเรื่อง ซึ่งเมื่อนำผลการตรวจสอบต่าง ๆ มาพิจารณาเข้าด้วยกันจะทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการและประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านฯ

(จ) การควบคุมการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ต้องมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการควบคุมในเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเพียงพอโดยการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการควบคุม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ต้องประเมินถึงความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุม เพื่อให้การควบคุมที่มีอยู่สามารถตอบสนองความเสี่ยงภายใต้การกำกับดูแลการดำเนินงาน และระบบข้อมูลสารสนเทศในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(จ ๑) ความถูกต้อง ครบถ้วน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศด้านการเงินและการดำเนินงาน

(จ ๒) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

(จ ๓) การดูแลและรักษาทรัพย์สิน และ

(จ ๔) การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายวิธีการปฏิบัติงานและข้อสัญญาต่าง ๆ ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องนำความรู้ในเรื่องของการควบคุมที่ได้รับจากการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาใช้ในการประเมินผลการควบคุมการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(ก) การวางแผนการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีรวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต ระยะเวลา และการจัดสรรทรัพยากร

(ก) ข้อพิจารณาในการวางแผน ในการวางแผนการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องพิจารณา ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(ข) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จะตรวจสอบ และวิธีการที่จะนำมาใช้ในการควบคุมผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านนั้น

(ค) ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ วัตถุประสงค์ ทรัพยากร และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตลอดจนวิธีการที่จะนำมาใช้จัดการกับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(ง) ความเพียงพอและความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อเปรียบเทียบกับกรอบการปฏิบัติงานหรือรูปแบบการควบคุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

- (จ) โอกาสในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมให้ดีขึ้น
- (ฉ) การกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบให้เพียงพอ ในอันที่จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- (ช) แผนการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องพัฒนาและจัดทำแผนการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การตรวจสอบบัญชีบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด แผนการปฏิบัติงานต้องกำหนดวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประเมินผล และบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับในระหว่างการตรวจสอบบัญชี
- (๕) การปฏิบัติงานผู้ตรวจสอบบัญชีต้องระบุ วิธีการวิเคราะห์ ประเมินผล และรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอต่อการตรวจสอบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบบัญชี
 - (ก) การรวบรวมข้อมูล ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องระบุและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่มีความเพียงพอมีความน่าเชื่อถือ มีความเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่มีความจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบบัญชี และเพื่อนำมาสนับสนุนข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี
 - (ข) การวิเคราะห์และประเมินผล ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องใช้วิธีการวิเคราะห์และประเมินผลที่มีความเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อสรุปและผลการปฏิบัติงานที่ได้รับการยอมรับ
 - (ค) การบันทึกข้อมูล ผู้ตรวจสอบบัญชีต้องบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอต่อการสนับสนุนข้อสรุปและผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบบัญชี
 - (๕) การรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี ต้องรายงานผลการตรวจสอบบัญชีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะทำงานกับคำดูแลการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด
 - (ก) คุณภาพของรายงานผลการปฏิบัติงาน ผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต้องรายงานผลการตรวจสอบด้วยความถูกต้อง คือ โดยปราศจากข้อผิดพลาด และ การบิดเบือน โดยให้มีลักษณะตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง
 - (ข) การรายงานด้วยความเที่ยงธรรม คือ มีความยุติธรรม ไม่อคติ ไม่ลำเอียง และเป็นผลที่ได้มาจากการประเมินข้อเท็จจริงและสถานการณ์ทั้งหมดอย่างยุติธรรมและสมดุล
 - (ค) การรายงานด้วยความชัดเจน คือ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเป็นเหตุเป็นผล หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์เทคนิคที่ไม่จำเป็น และให้มีการกล่าวถึงข้อมูลที่สำคัญและเกี่ยวข้องไว้อย่างครบถ้วน
 - (ง) การรายงานที่รัดกุม คือ ตรงประเด็น ไม่เยิ่นเย้อไม่ซ้ำซ้อน และไม่มี การนำเสนอรายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่จำเป็น
 - (จ) การรายงานที่สร้างสรรค์ เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับผู้รับบริการและหน่วยงานอันจะนำไปสู่การปรับปรุง ในส่วนที่จำเป็น
 - (ฉ) การรายงานที่ครบถ้วน เป็นการนำเสนอข้อมูลที่มี ใจความสำคัญต่อผู้อ่านรายงานอย่างครบถ้วน ซึ่งรวมถึงข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ข้อสังเกตต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุนข้อเสนอแนะและสรุปผล
 - (ช) การตรวจสอบการรายงานที่ทันกาล คือ การรายงานที่ทันเวลา โดยเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ที่ลงในประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายหนที ขลิบทอง)

หัวหน้าคณะทำงานกำกับดูแลการตรวจสอบบัญชี
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง